

Asia: VN/25733/2021-OKM-334

Lausuntopyyntö valtioneuvoston selontekoluonnokseksi - Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin

Tavoite 1 - Suomi kehittyy demokraattisena ja sivistyneenä yhteiskuntana digitalisoituvassa maailmassa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Selontekoluonnoksessa tuodaan esiin, että digitaalisia palveluja rakennettaessa ja tekoälyä kehitettäessä on turvattava kansalaisten osallisuus, yhdenvertaisuus sekä mahdollisuudet toimia aktiivisesti ja vaikuttavasti. Tavoitteisiin pyritään ottamalla eri käyttäjäryhmät yhdenvertaisesti huomioon ja edistämällä niiden digitaalisia perus- ja lukutaitoja.

Vanhusasiavaltuutettu pitää esiin tuotuja tavoitteita ja niiden saavuttamiseen tähtääviä toimia erityisen tärkeinä myös ikääntyneiden kohdalla. Selontekoon tulisi kirjata konkreettisesti, kuinka ja minkä tahojen toimesta ikääntyneiden mahdollisuuksia oppia ja ylläpitää perusdigitaitojaan tullaan edistämään.

Tavoite 2 - Yhteiskunnan toimijoiden kyky omaksua ja soveltaa uusia ja kehittyviä teknologioita kestävästi ja tuottavasti on vahva.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Suomi on edelläkävijä digiosaamisessa ja teknologia-alan kehityksessä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Datan saatavuus ja laatu sekä datanhallinnan infrastruktuuri tukevat yritysten arvonluontia ja ratkaisujen skaalautuvuutta.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Tietoliikenneyhteydet ovat kattavat, turvalliset ja kestävät.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Palvelin- ja laskentainfrastruktuurit ovat energiatehokkaita ja vastaavat julkisten palveluiden, yritysten ja tutkimuksen tarpeita.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitalisaatio ja dataperustainen arvonluonti etenee yrityksissä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 2 - Yritysten tuottavuus ja kilpailukyky paranee uusien teknologioiden onnistuneen käyttöönoton myötä.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 1 - Digitaaliset julkiset palvelut toimivat yhteentoimivina palvelukokonaisuuksina mahdollistaen sujuvan asioinnin ja korkean tuottavuuden.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

Selontekoluonnoksessa todetaan, että ”Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti kaikilla tulee olla mahdollisuus asiointiin julkisissa palveluissa”. Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeänä tämän huomioon ottamista julkista hallintoa ja palveluja digitalisoitaessa.

Kaikki kansalaiset eivät asioi nyt, eivätkä tulevaisuudessa digitaalisesti. Ikääntyneitä ja myös nuorempia ikäryhmiä koskevat digitaalisen asioinnin ongelmat johtuvat monista eri syistä, eivätkä ne

tule katoamaan ajan myötä. Siksi on välttämätöntä, että digitaalisten kanavien ohella on tarjolla vaihtoehtoisia asiointitapoja heille, jotka eivät käytä digitaalisia laitteita ja palveluja. Näiden vaihtoehtojen täytyy myös olla yhtä helposti saavutettavia ja hyvin toimivia kuin digitaaliset vastineensa.

Selonteon julkista hallintoa ja palveluita koskevassa luvussa tulisi arvioida kokonaisvaltaisesti, miten varmistetaan digitaalisen asiointin ulkopuolelle jäävien iäkkäiden kansalaisten asiointimahdollisuudet. Iäkkäillä täytyy olla tosiasiallisesti yhdenvertainen mahdollisuus hoitaa itse asioitaan täysin riippumatta siitä, millaiset heidän digitaitonsa ovat.

Luonnoksessa todetaan, että ”Puolesta asiointia tukevat digitaaliset ratkaisut mahdollistavat kansalaiselle sujuvat palveluketjut palvelumuodosta ja -kanavasta riippumatta”. Valtuutettu korostaa, että digitaalitojen puuttuminen ei saa johtaa siihen, että ikääntynyt tarvitsee jonkun muun henkilön hoitamaan asioita puolestaan. Jokaisella tulee olla mahdollisuus hoitaa itse omia asioitaan ja osallistua digitaaloista riippumatta.

Luonnoksessa olisi hyvä käsitellä myös puolesta asiointiin ja tuettuun asiointiin liittyviä tietosuoja- ja tietoturvariskejä. Myös eduskunta esitti tähän asiaan liittyvän ponnen vanhusasiavaltuutetun eduskuntakertomuksen käsittelyn yhteydessä. Siinä eduskunta edellytti, että valtioneuvosto selvittää puolesta asiointia ja tuettua asiointia koskevia sääntelytarpeita ottaen huomioon ikääntyneiden henkilöiden tietoturva ja tietosuoja. (StVM 3/2025 vp.).

Julkista hallintoa ja palveluja koskevassa luvussa tulisi käsitellä myös digitaalisessa viranomaisasiointinissa tarvittavan tuen järjestämistä. Valtuutettu pitää tärkeänä, että kiirehditään Suomi.fi -pisteiden verkoston rakentamista sekä huolehtia siitä, että kaikkiin Suomi.fi -pisteisiin tulee saataville kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion viranomaisten palveluja koskevaa neuvontaa ja asiointitukea.

Tavoite 2 - Julkinen hallinto hallitsee yhteiskunnan keskeisten toimintojen datan, teknologian ja infrastruktuurit turvallisesti, luotettavasti ja kustannustehokkaasti varmistaen yhteiskunnan toimivuuden kaikissa tilanteissa.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Tavoite 3 - Julkinen hallinto toimii tuottavasti tekoälyä sekä uusia digiteknologioita hyödyntäen.

Onko tavoite perusteltu osa Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko tavoitteen sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

-

Onko tavoitteeseen liittyvissä avaintuloksissa tunnistettu niihin olennaisesti liittyvät sisällöt?

-

Jos ei, mitä avaintuloksista puuttuu?

-

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Ovatko siinä esitetyt digitalisaation johtamisen ja yhteistyön periaatteet perusteltuja osia osana Suomen digitaalista kompassia?

-

Tarkenna tarvittaessa vastaustasi. Onko sisältöön valittu oikeat asiat? Jos ei, miten sitä tulisi muotoilla?

Selontekoluonnoksen mukaan syksyllä 2021 perustettu digitoimisto on pysyvä poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka toiminnan tavoitteena on vahvistaa valtioneuvoston ministeriöiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja tiedonkulkua digitalisaation ja datatalouden alueella. Digitoimisto ylläpitää kokonaiskuvaa ja ajantasaista tilannekuvaa digitalisaation ja datatalouden kehittämisestä ja toimii yhteyspisteenä kansalaisten ja sidosryhmien yhteydenotoille ja niiden kanssa tehtävälle yhteistyölle.

Vanhusasiavaltuutettu pitää kannatettavana sitä, että digitoimisto tarjoaa mahdollisuuden tarkastella digitalisaation haasteita kokonaisuutena poikkihallinnollisesti. Voisiko digitoimisto käsitellä myös digitalisointia ja yhdenvertaisuutta koskevia kysymyksiä, joihin liittyy paljon haasteita nimenomaan niiden poikkihallinnollisen luonteen vuoksi?

Digikompassin tavoitteiden ja avaintulosten kokonaisuus

Puuttuuko digikompassin tavoitteista ja avaintuloksista yleisesti jotain olennaista? Tulisiko jokin osa alue priorisoida tai poispriorisoida?

-

Tuloksellisuuden seuranta ja vaikuttavuuden arviointi

Mitä mittareita tunnistatte tavoitteiden ja avaintulosten etenemisen mittaamiseen?

-

Miten digikompassin vaikuttavuutta tulisi Suomen tasolla mitata?

Toimintaympäristön kuvaus

Geopoliittinen ja taloudellinen toimintaympäristö

-

Turvallisuus ja resilienssi

Kriittiset teknologiat ja innovaatiot

-

Hyvinvointi ja yhteiskunnalliset muutokset

-

Digitalisaation ja datatalouden sääntely

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Uudet teemat

Tekoäly

-

Turvallisuus

Luonnoksen mukaan digitaalisten palvelujen käyttöönoton ja käytön edellyttämää luottamusta voidaan vahvistaa varmistamalla, että digitaaliset palvelut ovat turvallisia, läpinäkyviä ja vastuullisia. Luottamus ei kuitenkaan rakennu ainoastaan palvelujen, vaan myös palvelujen käyttäjien osaamisen ja taitojen varaan.

Mahdollisuuksia parantaa kriittisiä media- ja informaatiolukutaitoja ja tietoturvataitoja tulisikin lisätä. Kyseisillä taidoilla on merkitystä paitsi iäkkäille itselleen, myös yhteiskunnan kokonaisturvallisuudelle ja kyvyllä selvittää mahdollisista poikkeustilanteista. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että turvallisuuden säilyminen ääritilanteissa saattaa edellyttää nimenomaan perinteisten manuaalisten toimintatapojen ja -kanavien käyttöä.

Digitalisaation avulla pystytään merkittävästi edistämään monien ikääntyvien ihmisten yhdenvertaisuutta esimerkiksi tuottamalla asuinpaikasta riippumattomia palveluita. Digitaidot vahvistavat mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa, ja tukea digitaalisten taitojen oppimiseen ja ylläpitämiseen tulee taata kaikille sitä tarvitseville elämänkulun loppuun asti. Näkemyksemme on, että digitaalisten taitojen tuleminen välttämättömiksi kansalaistaidoiksi vaatii sitä, että julkinen sektori ottaa digitaalisen tarjoamisesta nykyistä suuremman vastuun. Jokaiselle kunnalle tulisi säätää velvoite siitä, että digitaalista on saatavilla asukkaille yhdenvertaisesti iästä riippumatta.

Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeinä luonnoksen ehdotuksia siitä, että eri käyttäjäryhmiä tulee ottaa mukaan digitaalisten palveluiden suunnitteluun ja että haavoittuvimpia kuluttajia, mukaan lukien osaa iäkkäistä, tulee suojella digitalisaatiota ohjaavan sääntelyn ja teknologiayritysten toimintaa koskevan ohjauksen keinoin.

Hyvinvointi

-

Yhteistyö ja yhteentoimivuus

-

Digikompassin kokonaisuus

Miten arvioisit digikompassia kokonaisuutena?

Vanhusasiavaltuutettu on itsenäinen ja riippumaton viranomainen, jonka tehtävänä on edistää ikääntyneiden ihmisten asemaa ja heidän oikeuksiensa toteutumista. Vanhusasiavaltuutettu seuraa lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa sekä yhteiskunnallista päätöksentekoa ja arvioi niiden vaikutuksia ikääntyneisiin.

Lausuntopyyntönsä aiheena on ”Valtion selontekoluonnos -Uutta suuntaa Suomen digitaaliseen kompassiin”. Suomen digitaalinen kompassi sisältää kansallisen vision, tavoitteet ja avaintulokset,

joihin digitalisaatiokehityksellä tähdätään. Päivitetyn digikompassin tavoitteet koskevat neljää osa-
aluetta, jotka ovat 1) osaaminen ja osaajat, 2) yritykset ja kilpailukyky, 3) infrastruktuuri ja data sekä
4) julkinen hallinto ja palvelut.

lääkäiden näkökulma digitaaliseen arkeen ja asiointiin

Tarkastelemme selontekoluonnosta kokonaisuutena ikääntyneiden ihmisten aseman ja oikeuksien
toteutumisen näkökulmasta. Suomessa asuu tällä hetkellä yli 1,3 miljoonaa yli 65-vuotiaista henkilöä.
Heidän digitaitonsa sekä mahdollisuutensa asioida digitaalisesti vaihtelevat.

THL:n tuoreen väestötutkimuksen (Vehko ym. 2025) tulosten perusteella yli 65-vuotiaiden
ikäryhmään kuuluu 500 000–600 000 kansalaista, joilta digitaidot joko puuttuvat kokonaan tai ne
eivät riitä itsenäiseen asiointiin. Digitaalisia palveluja ei käytä itsenäisesti 65–74-vuotiaista 22
prosenttia, 75–84-vuotiaista 46 prosenttia ja yli 85-vuotiaista noin 70 prosenttia. (Vehko 2025.)

65 vuotta täyttäneiden henkilöiden sähköinen asiointi myös vaihtelee voimakkaasti koulutustason
mukaan. Korkeasti koulutetuista sähköisesti asioivien osuus on yli 80 % ja keskiasteen koulutuksen
omaavista vajaa 60 %, mutta vain peruskoulutuksen omaavista alle 50 %. Avustettuna sähköisesti
asioivien osuus vaihtelee koulutusryhmissä vajaan 10 %:n ja vajaan 20 %:n välillä. Sähköisesti
asioimattomien osuus on korkeasti koulutettujen joukossa vain vajaa 10 %, mutta keskiasteen
koulutuksen saaneissa noin 25 % ja peruskoulutuksen saaneiden kohdalla yli 30 %. (Vehko 2025.)

Selonteossa olisi tärkeää käsitellä digitaalisia laitteita ja palveluja vain tuetusti tai ei lainkaan
käyttävien ikääntyneiden henkilöiden tilannetta, sekä esimerkiksi mahdollisuuksia hankkia ja
ylläpitää perusdigitaitoja sekä asiointi- ja osallistumisoikeuksien yhdenvertaista toteutumista.

Osaaminen ja osaajat

Selontekoluonnoksessa tuodaan esiin, että digitaalisia palveluja rakennettaessa ja tekoälyä
kehitetessä on turvattava kansalaisten osallisuus, yhdenvertaisuus sekä mahdollisuudet toimia
aktiivisesti ja vaikuttavasti. Tavoitteisiin pyritään ottamalla eri käyttäjäryhmät yhdenvertaisesti
huomioon ja edistämällä niiden digitaalisia perus- ja lukutaitoja.

Vanhusasiavaltuutettu pitää esiin tuotuja tavoitteita ja niiden saavuttamiseen tähtäviä toimia
erityisen tärkeinä myös ikääntyneiden kohdalla. Selontekoon tulisi kirjata konkreettisesti, kuinka ja
minkä tahojen toimesta ikääntyneiden mahdollisuuksia oppia ja ylläpitää perusdigitaitojaan tullaan
edistämään.

Julkinen hallinto ja palvelut

Selontekoluonnoksessa todetaan, että ”Hyvän hallinnon periaatteiden mukaisesti kaikilla tulee olla mahdollisuus asiointiin julkisissa palveluissa”. Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeänä tämän huomioon ottamista julkista hallintoa ja palveluja digitalisoitaessa.

Kaikki kansalaiset eivät asioi nyt, eivätkä tulevaisuudessa digitaalisesti. Ikääntyneitä ja myös nuorempia ikäryhmiä koskevat digitaalisen asioinnin ongelmat johtuvat monista eri syistä, eivätkä ne tule katoamaan ajan myötä. Siksi on välttämätöntä, että digitaalisten kanavien ohella on tarjolla vaihtoehtoisia asiointitapoja heille, jotka eivät käytä digitaalisia laitteita ja palveluja. Näiden vaihtoehtojen täytyy myös olla yhtä helposti saavutettavia ja hyvin toimivia kuin digitaaliset vastineensa.

Selonteon julkista hallintoa ja palveluita koskevassa luvussa tulisi arvioida kokonaisvaltaisesti, miten varmistetaan digitaalisen asioinnin ulkopuolelle jäävien iäkkäiden kansalaisten asiointimahdollisuudet. Iäkkäillä täytyy olla tosiasiallisesti yhdenvertainen mahdollisuus hoitaa itse asioitaan täysin riippumatta siitä, millaiset heidän digitaitonsa ovat.

Luonnoksessa todetaan, että ”Puolesta asiointia tukevat digitaaliset ratkaisut mahdollistavat kansalaiselle sujuvat palveluketjut palvelumuodosta ja -kanavasta riippumatta”. Valtuutettu korostaa, että digitaitojen puuttuminen ei saa johtaa siihen, että ikääntynyt tarvitsee jonkun muun henkilön hoitamaan asioita puolestaan. Jokaisella tulee olla mahdollisuus hoitaa itse omia asioitaan ja osallistua digitaidoista riippumatta.

Luonnoksessa olisi hyvä käsitellä myös puolesta asiointiin ja tuettuun asiointiin liittyviä tietosuoja- ja tietoturvariskejä. Myös eduskunta esitti tähän asiaan liittyvän ponnen vanhusasiavaltuutetun eduskuntakertomuksen käsittelyn yhteydessä. Siinä eduskunta edellytti, että valtioneuvosto selvittää puolesta asiointia ja tuettua asiointia koskevia sääntelytarpeita ottaen huomioon ikääntyneiden henkilöiden tietoturva ja tietosuoja. (StVM 3/2025 vp.).

Julkista hallintoa ja palveluja koskevassa luvussa tulisi käsitellä myös digitaalisessa viranomaisasiointinissa tarvittavan tuen järjestämistä. Valtuutettu pitää tärkeänä, että kiirehditään Suomi.fi -pisteiden verkoston rakentamista sekä huolehtia siitä, että kaikkiin Suomi.fi -pisteisiin tulee saataville kuntien, hyvinvointialueiden ja valtion viranomaisten palveluja koskevaa neuvontaa ja asiointitukea.

Poikkihallinnollinen johtaminen ja yhteistyö

Selontekoluonnoksen mukaan syksyllä 2021 perustettu digitoimisto on pysyvä poikkihallinnollinen yhteistyöryhmä, jonka toiminnan tavoitteena on vahvistaa valtioneuvoston ministeriöiden välistä yhteistyötä, koordinaatiota ja tiedonkulkua digitalisaation ja datatalouden alueella. Digitoimisto ylläpitää kokonaiskuvaa ja ajantasaista tilannekuvaa digitalisaation ja datatalouden kehittämisestä ja toimii yhteyspisteenä kansalaisten ja sidosryhmien yhteydenotoille ja niiden kanssa tehtävälle yhteistyölle.

Vanhusasiavaltuutettu pitää kannatettavana sitä, että digitoimisto tarjoaa mahdollisuuden tarkastella digitalisaation haasteita kokonaisuutena poikkihallinnollisesti. Voisiko digitoimisto käsitellä myös digitalisointia ja yhdenvertaisuutta koskevia kysymyksiä, joihin liittyy paljon haasteita nimenomaan niiden poikkihallinnollisen luonteen vuoksi?

Turvallisuus ja hyvinvointi

Luonnoksen mukaan digitaalisten palvelujen käyttöönoton ja käytön edellyttämää luottamusta voidaan vahvistaa varmistamalla, että digitaaliset palvelut ovat turvallisia, läpinäkyviä ja vastuullisia. Luottamus ei kuitenkaan rakennu ainoastaan palvelujen, vaan myös palvelujen käyttäjien osaamisen ja taitojen varaan.

Mahdollisuuksia parantaa kriittisiä media- ja informaatiolukutaitoja ja tietoturvataitoja tulisikin lisätä. Kyseisillä taidoilla on merkitystä paitsi iäkkäille itselleen, myös yhteiskunnan kokonaisturvallisuudelle ja kyvylle selvittää mahdollisista poikkeustilanteista. Lisäksi tulee ottaa huomioon, että turvallisuuden säilyminen ääritilanteissa saattaa edellyttää nimenomaan perinteisten manuaalisten toimintatapojen ja -kanavien käyttöä.

Digitalisaation avulla pystytään merkittävästi edistämään monien ikääntyvien ihmisten yhdenvertaisuutta esimerkiksi tuottamalla asuinpaikasta riippumattomia palveluita. Digitaidot vahvistavat mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa, ja tukea digitaalisten taitojen oppimiseen ja ylläpitämiseen tulee taata kaikille sitä tarvitseville elämänkulun loppuun asti. Näkemyksemme on, että digitaalisten taitojen tuleminen välttämättömiksi kansalaistaidoiksi vaatii sitä, että julkinen sektori ottaa digituen tarjoamisesta nykyistä suuremman vastuun. Jokaiselle kunnalle tulisi säätää velvoite siitä, että digitukea on saatavilla asukkaille yhdenvertaisesti iästä riippumatta.

Vanhusasiavaltuutettu pitää tärkeinä luonnoksen ehdotuksia siitä, että eri käyttäjäryhmiä tulee ottaa mukaan digipalveluiden suunnitteluun ja että haavoittuvimpia kuluttajia, mukaan lukien osaa iäkkäistä, tulee suojella digitalisaatiota ohjaavan sääntelyn ja teknologiayritysten toimintaa koskevan ohjauksen keinoin.

Helsingissä 28.4.2026

Päivi Topo, vanhusasiavaltuutettu

Ulla Buchert, asiantuntija

Lähteet

Vehko Tuulikki (2025) Sähköpostilla saadut tiedot, 27.11.2025.

Vehko Tuulikki, Saukkonen Petra, Hammar Teija, Kainiemi Emma, Parikka Suvi & Kyytsönen Maiju (2025) Digiosaaminen ja digipalveluiden käyttö 65 vuotta täyttäneillä. THL, Tutkimuksesta tiiviisti 44/2025.

Muut kommentit

Mikäli kommentti ei sovellu lomakkeen muihin asiakohtiin, voit jättää sen tähän.

-

Buchert Ulla
Vanhusasiavaltuutettu